

Врг. Јед.	Број	Прилог	Вредност

Recenzija

rukopisa Jelene Maksimović i Jelene Osmanović (2015), ISTRAŽIVANJA PEDAGOGA U ŠKOLI: PRIMERI REFLEKSIVNE PRAKSE, Filozofski fakultet Univerziteta u Nišu

Praktikum sa navedenim naslovom organizovan je u okviru 170 stranica, a sadržaj raspoređen u pet sledećih celina:

- METODOLOŠKA OBRAZOVANOST PEDAGOGA (Metodološka obrazovanost pedagoga- osnova za istraživački rad; Akciona istraživanja u praksi pedagoga
- Uloga akcionih istraživanja u stručnom usavršavanju pedagoga i nastavnika; Akciono učenje pedagoga; Etička načela akcionih pedagoških istraživanja; Značaj pedagoške statistike u istraživačkom radu pedagoga; Karakteristike faktorske analize u statistici).
- PODRUČJA RADA PEDAGOGA U ŠKOLI (Područja rada školskog pedagoga).
- VODIČ ZA STUDENTE (Standardi za pisanje seminarskih radova i projekata istraživanja; Standardi za pisanje seminarskih radova i projekata istraživanja- opšta načela pisanja; Standardi za oblikovanje teksta rada; Temeljna načela navođenja autora u tekstu i popisu literature; Temeljna načela tabelarnog i grafičkog prikazivanja; Statistički simboli i statističke vrednosti u tekstu; Standardi pisanja projekata istraživanja; Primer nacrt projekta istraživanja na temu „Refleksije studenata pedagogije o budućoj profesiji“; Primer analize i interpretacije rezultata istraživanja; Primer faktorske analize podataka i relijabilnosti instrumenta; Primer popisa literature korišćenih u tekstu; Primer instrumenta istraživanja (prilog skale RSPJO2).
- VEŽBE ZA STUDENTE (Vežba za studente- nacrt projekta istraživanja; Vežba za studente- model akcinog istraživanja).
- DNEVNIK PRAKSE (Stručna praksa studenata pedagogije (uputstvo studentima)
Dnevnik prakse; Letopis škole; Izveštaj sa stručne prakse po radnim danima; Pregled i analiza pedagoške dokumentacije; Saradnja sa mentorom (pedagogom) škole; Lične impresije studenata o obavljenoj stručnoj praksi; Finalni izveštaj.

Na kraju teksta nalazi se deo OPSERVACIJA (Evaluacioni list za mentore o postignućima studenta), Literatura i Prilog (Uput studentima osnovnim školama za obavljanje predmeta stručne prakse u okviru predmeta Metodika rada školskog pedagoga).

Praktikum *Istraživanja pedagoga u školi: primeri refleksivne prakse*, kako se u predgovoru pominje namenjen je studentima, budućim pedagozima u cilju njihovog pripremanja za rad u školama i drugim ustanovama. Koncipiran je tako da sadržajno prati metodološke i statističke sadržaje predmeta na osnovnim studijama pedagogije, te bi studenti uz praktikum mogli tokom predavanja, vežbi, a i stručne prakse lakše i efikasnije da savladaju postupke izrade nacrtu istraživanja, organizovanja istih, a i obradu podataka, pa i njihovu interpretaciju, jer se daju jasne instrukcije za tumačenje nalaza pojedinih statističkih testova (faktorska analiza...). Značajno je da su primeri dati u Praktikumom toliko instruktivni i tako odanbrani da omogućuju samostalno snalaženje studenata u toku izrade nacrtu seminarskih radova i projekata za svoja empirijska, akciona i druga istraživanja. Tako da Praktikum pruža instrukcije iz metodoloških aspekta i osposobljava studente za elementarnu akademsku pismenost, organizovanje akcionih istraživanja, kao praktičnih istraživačkih koraka u budućem samostalnom radu, a i za izradu nacrtu naučnih istraživanja.

Praktikum, takođe, sadrži zadatke za obavljanje stručne prakse, čiji je sastavni element analiza pedagoške dokumentacije sa stručne prakse i refleksivni osvrt na ono što je tokom prakse saznato. Poseban akcenat stavlja se na izveštaj o aspektu koji se odnosi na metodiku rada pedagoga u školi i drugim ustanovama gde studenti vrše praksu. Istraživačka praksa i metodološka osposobljenost pedagoga podupiru ovim praktikumom teorijska metodološka znanja i iskustveno pružaju mogućnost u sticanju potrebnih kompetencija za izbor i primenu odgovarajućih metodoloških postupaka, i kako je prethodno rečeno, interpretaciju sređenih i statistički obrađenih podataka istraživanja i prezentovanju.

Praktikum je rađen u saglasju sa emancipatornim pedagoškim pristupom studijama, a time i ciljem vaspitanja, koji od pedagoga očekuje da svesno menjaju uslove pod kojima se istraživanja odvijaju, jer se osnovni cilj u kvalitativnim metodološkim pristupima ne ogleda u tumačenju stvarnosti, nego u njenoj promeni. U akcionim istraživanjima, kojima se u ovom Praktikumom daje dosta prostora, pedagozima se pruža prilika za insajdersko uključivanje, poziciju koja nije vrednosno neutralna, nego podrazumeva subjekt-subjekt relacije.

Namenjen studentima Departmana za pedagogiju, Praktikum *Istraživanja pedagoga u školi: primeri refleksivne prakse*, se može smatrati vrednim sredstvom za samoevaluaciju i primenu znanja iz predmeta: u okviru predmeta *Metodika rada školskog pedagoga*, *Istraživanja u pedagogiji* i *Pedagoške statistike*, te bi se moglo zaključiti i da se u njemu pruža prostor da se

razvoj kompetencija u okviru pedagoške prakse ne redukuje na sticanje informacija, niti samo na razvoj veština – u smislu dobrog izvršavanja zadataka, tj. ne svodi se funkcija prakse na traganje za receptima, nego se, pre svega, akcenat stavlja na proces profesionalnog dozrevanja u kome student stiče veštinu refleksije. Važna funkcija refleksije, koja se jasno primećuje u Praktikumu je u kognitivno-konstruktivističkom modelu metodike rada pedagoga je osvešćivanje, odmrzavanje pojedinačnih poimanja, te pomoć pri njihovom postepenom preoblikovanju, kod kojeg se prepliću faze kognitivnog konflikta i modelovanja, što je, uz prethodno, značajna preporuka koja kvalifikuje tekst za objavljivanje, kao i čestitke autorkama, a i izdavaču.

U Vršcu, 14. oktobar 2015. god .   prof. dr Grozdanka Gojkov

